

Rēzeknes novada
pašvaldības iestādes
"Nautrēnu pagastu apvienība"
Ilzeskalna pagasta pārvalde

ILZESKALNA ZIŅAS

2019. Nr.3. (jūnijs)

Ičas sākums meklējams pavisam citā vietā....

Droši vien pilnīgi visi Ilzeskalna pagasta iedzīvotāji zina, ka upi, kura met lokus un līkumus cauri mūsu pagastam, sauc par Iču. Skolas gados teju vai ikviens ir bridis gar tās brikšņainajiem krastiem, lai atrastu upes sākumu. Gan grāmatās, gan internetā stāv rakstīts, ka tā ir pirmā no Aiviekstes augšgala labā krasta pietiekām un ietilpst Daugavas lielbaseinā. Tāpat varam izlasīt, ka Iča iztek no Mazā Čakšu ezera, netālu no Ilzeskalna. Tālāk tā tek cauri Balvu un Rēzeknes novadam un pa Kārsavas novada robežu.

Upe ir daudzkārtīgi pārrakta, regulēta kopš 1937.g. Tā arī uzieta Ičas apmetne - neolīta dzīvesvieta. Apdzīvotības laiks (4500 - 1500 pr.Kr.) un bronzas laikmetā (1500 - 500 pmē.). Netālu atrodas pašvaldības labiekārtota atpūtas vieta. Senajos laikos pa Ičas ūdensceļu varēja risināties arī somugru cilšu migrācija abos virzienos. Viņu kultūras pazīmes pamanījuši gan arheologi, gan arī valodnieki. Baltu cilšu ienākšana Lubānā notika no Daugavas puses. Klānu Bērzpils pusē ir neliela upīte Osa, pie kuras arheologa F. Zagorska vadībā atsegta viena no vecākajām mezolīta apmetnēm ar vecumu 7,6 - 7,2 tūkstoši gadu.

19. gadsimtā Iča tika izmantota baļķu pludināšanai. Ziemā sagatavotos kokmateriālus pieveda pie Ičas krastiem. Sākoties pavasara paliem, baļķus sasēja nelielos plostos un pludināja līdz Viškausiem. Tur upe bija platāka, tāpēc varēja

izveidot lielākus plostus un virzīt tos uz Aivieksti. Tālāk - pa Aivieksti un Daugavu - uz Rīgu. Neapmierinātību ar Zaļmuižas muižnieka mazo samaksu par plostnieku darbu, strādnieki izteica kādā pavasarī, kad sasieta plostus sagrieza šķērsām upei. Tie iesprūda krastos, izjuka, sablīvējās un izveidoja aizsprostu. Palu ūdens straume izskaloja gultni jaunā vietā. Tā Iča pagājušā gadsimtā izveidoja „Jaunupi”.

Lai ieviestu skaidrību, jāteic, ka pēc vecajām meliorācijas kartēm, kā arī dabā uzmanīgi izsekojot Ičas “ceļa” sākumu, uzzinām, ka mazā upe, kas līkumos un lokos uzkrājot spēku, ietek Aiviekstē, sākas no pavisam neliela ezeriņa Ilzeskalna pagasta Šķerbinieku ciemā, kurš tautā saukts par Bezdībeni vai Akaci. Mazajam Čakšu, vai, kā senāk sauca - Pirtnieku ezeram, upīte vienkārši iztek cauri ... . Bezdībeņa apkārtnē, vieta, kur upe dzimst, atgādina Lubāna apkārtni, tikai stipri pamazinātā formā. Līdzens, dūksnains, dzērveņu ciņiem apaudzis un simtiem akaču sevī slēpis, maza ezeriņa krasts atver plaukstas, lai pasaulē steigtos vien pāris metrus plats ūdens ceļš... . Tā savu gaitu sāk Ičas upe, kuru it kā pazīstam visu mūžu, bet zinām par to stipri maz...

***Spriediet paši, cik nabagi,
vai tomēr, cik bagāti
esam...***

Nav nekāds noslēpums, ka iedzīvotāju skaits laukos (arī pilsētās...) turpina samazināties. No gada sākuma no mūsu pagasta aizsaulē aizgājuši 14 iedzīvotāji, bet dzimuši 4 mazuļi. Statistika nav diez cik patīkamā...

Tomēr, novērtēsim pozitīvos momentus. Mūsu pagastā it kā dzīvo 51 brašs vīrs, kam vārds ir Jānis! Tas tā, pēc deklarētās dzīvesvietas, bet faktiski, 38 Jāņi ik dienu izdaiļo mūsu pagastu ar savu spēku un smukumu!

Toties Pēteru ir mazāk - tikai 13, bet tas arī nav slikti!

***29. jūnijā visi pagasta Pēteri tiek mīļi aicināti uz svētkiem "Podniekos".
Svētku sākums plkst.10. 00,***

lielajā afišā ir vairāk informācijas par to, kas, kad un kā ir plānots, bet, saprotiet paši - ja jau svētki Pēterdienā, tad šī vārda īpašniekiem būs arī īpaša uzmanība pievērsta.

Šajā dienā neviens kārtīgs latvietis neiet tīrumā lielus darbus darīt, tāpēc, atstājiet sīkās rūpes citām dienām, nāciet, brauciet šurp - kopā jautrāk!

Ilzeskalna Ziņas

2. jūlijā plkst . 14.00

sanāksim kopā tautas namā, lai parunātu, pārrunātu visu par veselībai noderīgām zāļu tējām, kas zied mūsu plāvēs. Izgaršosim, izsmaržosim šīs vasaras ziedus!

18.jūlijā plkst.14.00

"iešūpošanās " pirms novada veselības dienas - jautrie starti ģimenēm. Pulcēšanās tautas namā, līdzī labs garastāvoklis, kājās - ērti apavi, apkārt labu draugu pulks!

.....

Svarīgs aicinājums!

Lūgums atsaukties 2000. un 2001.gadā dzimušos jauniešus, kuru deklarētā dzīvesvieta ir Ilzeskalna pagastā!

9.augustā Ilzeskalna tautas namā plānoti Jaunības svētki.

Lūgums atsaukties un pieteikties, lai būtu zināms gaviļnieku saraksts...

Zvanīt - 2949865

lējušies piemiņas dāvanas, tuvinieku sveikti un sumināti, bērni priecājās par skaisto dienu.

Jūnijs - bērnu aizsardzības mēnesis

Vasaras sākums ir laiks, kad tiek svinēti Bērnu un Bērņības svētki. Pēdējos gados gan mazuļu nav īpaši daudz, bet tomēr šoreiz gaviļnieku sarakstā bija divpadsmit brīnišķīgi, mīli un smaidīgi kāpēcīši. Kopā ar krustvecākiem, vecākiem,

draugiem un radiņiem, sapucēti un iedrošināti, topošie sabiedrības dižgari nopietni pulcējās tautas nama zālē. Izšūpoti bērņības šūpolēs, izvē-

Pasākuma gaitā zālē bija apskatāma pašdarinātu rotaļlietu izstāde. Šo

skaisto un laikietilpīgo darbu bija veikusi I. Osipova no Strūžāniem. Pagalmā uz asfalta ar krītiņu katrs zīmēja savu ciētiem vēltītu mākslas darbu. Sanāca skaisti un krāsaini.

Paldies visiem un ikvienam, kas atnāca, piedalījās svētkos, vēltīja savu laiku, smaidu un labus vārdus mazajiem gaviļniekiem!

29. jūnijā „Podniekos” pie Maijas Gailumas

10.00 uzstāsies Ilzeskalna etnogrāfiskais ansamblis,
cepļa izņemšana Uģis Puzulis no
Alūksnes (varēs iegādāties keramiku),
stādaudzētāji no Cesvaines (varēs iegādāties stādus)
11.00 radošā keramikas darbnīca bērniem un vecākiem par ziedojumiem,
būs apskatāma P.Gailuma podu privātkolekcija,
Maijas Gailumas dārza apskate,
Kromakolnā varēs apskatīties vides objektus no dabas materiāliem,
pļavā Pēterdienas dziesmas un dejas.
13.00 piemiņas brīdis Pēterim Gailumam Gailumu kapos

Pīterdīna Rogovkā

13.45 „ Pīteru ryucīns” iegriezīsies Rogovkā
No**14.00 - 19.30** pie halles tirdziņš „Lobs lobam”,
radošās darbnīcas pie halles- vainagu
pīšana un slotu siešana, skolas birzītē - gleznošana,
dažādas nodarbības zaļajā klasē, skolas muzejā,
bibliotēkā, latgaliešu valodas centrā skolā,
Dainas Zvejsalnieces dārza apskate, baznīcas apskate.
18.00 piemiņas brīdis Pēterim Jurciņam Desetnieku kapos
20.00 Nautrēnu pagastu apvienības kolektīvu lielkoncerts
22.00 Zaļumballe kopā ar Zinti Krakopu
Ieeja bez maksas Darbosies kafejnīca